

Delavsko-kmetijski list.

Izhaja vsak četrtek. — Naročnina: mesečno 6 Din, četrletno 15 Din.
Uredništvo in Upravništvo: V Ljubljani, Aleksandrova cesta št. 9/II.

Leto II

LJUBLJANA, 5. februarja 1925.

Stev. 6.

Slovenskemu ljudstvu!

Zadnje dni vas bodo hoteli zbegati z nasilji in najgorostasnejšimi lažmi in goljufijami. Ne klonite, ne nasedajte nobeni laži. Naša skrinjica na Kranjskem je peta, na Štajerskem sedma. Glasujmo vsi kot en mož za

samostojno slovensko delavsko-kmečko republiko!

Ljubljanske občinske volitve.

Žerjavovci so za 18. marec, na delovnik razpisali volitve v ljubljanski občinski svet in določili rok za vlaganje kandidatnih list do 8. februarja. Na ta način hočejo onemogočiti delavstvu udeležbo pri volitvah in se zopet polastiti ljubljanske občine.

Ali proletariat jim bo te naklepe preprečil!

Čuvarji skrinjic, pozor!

Po čl. 55 volivnega zakona se morajo v soboto 7. februarja ob 3. uri popoldne vsi člani volivnega odbora ali njih namestniki sestati v poslopu, kjer se bo vršilo glasovanje, kjer sprejmejo vse skrinjice, kroglice, volivni imenik, kandidatne liste in drugo. Nato pregledajo vse skrinjice, če so v redu zaprte in prazne. Skrinjice postavijo po vrsti. Naša skrinjica mora biti na vseh voliščih na Kranjskem 5., na Štajerskem 7., v Ljubljani 2.

V nedeljo 8. februarja se sestanejo vsi ob 7. uri zjutraj in napravijo zapisnik, če so našti vse v redu. Zapisnik podpišejo vsi. Nato se prične glasovanje.

Če bi se pri volitvah godila kaka nepravilnost, naj jo naš čuvar zabeleži v zapisnik!

Predsednik volivnega odbora pove vsakemu volivcu vse liste. Naš čuvar skrinjice naj pove vsakemu: To je skrinjica Delavsko-kmečkega republikanskega bloka, nosilec Makuc!

Volitve trajajo do 6. zvečer!

Po glasovanju se šteje glasove, oddane za poedine liste in seznam

o glasovanju podpišejo vsi. Čuvar naše skrinjice lahko pošete vse glasove še posebej.

9. februarja ob 7. zjutraj gredo zopet vsi v poslopu, kjer se je glasovalo, izročijo občinskemu odboru ves volivni material, drugo vzame s seboj predsednik volivnega odbora in gre s tem na glavni volivni odhod v Ljubljano (Maribor), z njim gre lahko tudi čuvar naše skrinjice, ako je potrebno.

Vsi čuvarji iz Ljubljane naj pridejo 8. februarja zvečer v Delavski dom poročati o izidu volitev.

Iz vseh krajev naj nas sodrugi brzojavno obvestijo o izidu glasovanja!

Socialpatrioti v zvezi z Žerjavovci!

Socialpatrioti so za centralizem, proti samostojni slovenski delavsko-kmečki republiko — ker so stari zavezniki Žerjavovcev.

Dr. Korun, nosilec socialpatriotske liste na Štajerskem, deli svojim agitatorjem vozne listke I. razreda! Odkod ti listki?

Od Žerjavovcev! Žerjav-Drofenikov volivni list „Severna Straža“ piše, da od nedemokratskih kandidatur je edino smiselna in priznana kandidatura doktorja Koruna! S tem so Žerjavovci jasno povedali, da imajo s socialpatrioti prijateljsko pogodbo.

Lastni socialistični člani, ki so izvedeli za ta nov izdajalski zločin svojih voditeljev, se zgrajajo nad tem in izjavljajo, da ne storijo nobenega koraka več za socialpatriote.

Delavci! Ne nasedite torej socialpatriotu — zaveznikom Žerjavovcev! Glasovati za socialpatriote je isto, kot glasovati za Žerjavovce.

Glasujte vsi za Delavsko-kmečki Republikanski Blok!

Kaj se zbira okrog Orjune in ljubljansko sodišče.

V imenu Njega Veličanstva Kralja! Okrajno sodišče v Ljubljani je po danes opravljeni glavni razpravi v navzočnosti zasebnega obtožitelja Franceta Mekinca, njegovega nastopnika dr. Klepca, obdolženca Josipa Pezdirja po predlogu zasebnega obtožitelja, da se obdolženec zakonito kaznuje in sodba objavi, razsodilo tako:

Josip Pezdir, rojen 19. marca 1896 v Lukovici, sedlar, bivši odgovorni urednik Delavsko-kmečkega lista v Ljubljani, Knezova ulica 235, že kaznovan

je kriv,

da je kot odgovorni urednik v Ljubljani izhajajočega periodičnega lista „Delavsko-kmetijski list“ s tem, da pred natisom in objavo ni bral članka „Kaj se vse zbira okrog Orjune“? v štev. 12 omenjenega lista leta 1924 zanemaril ono pažnjo, pri kateri dožni uporabi bi izostala uvrstitve oziroma objava trditve, „da je Mekinc odnesel in oškodoval podsavez za 20.000 K, da naj se tak hulja prezira, da bo vsakemu jasno, zakaj je na 1. junija 1924 sodružici Lemež-vi izginilo 4000 Din, ko je bil v hiši Mekinc „mi smo sv. gde, gde se lovi“, s čimur se v tiskovini zasebnemu obtožitelju Mekincu lažljivo očita hudodelstvo poneverbe, ne da bi obdolžitev šla tako daleč, da bi dosegla po § 109 k. z. za zločin obrekovanja potrebne lastnosti, prestopke tatvine in se zasebni obtožitelj brez navedbe določenih dejstev dolži zaničljivih lastnosti, kar vsebuje v objektivnem oziru pregrešek zoper varnost časti po §§ 487, 491 k. z.

S tem je zakrivil prestopke po čl. III. zak. z dne 15. oktobra 1868, štev. 142 d. z. t. 5 in se

obsodi po istem členu na 200 Din globe, v slučaju neizterljivosti na 4 dni zapora, po § 389 k. pr. r. na povračilo stroškov kazenskega postopanja in po § 39 tisk. zak. na objavo tenorja te sodbe na lastne stroške v 1. ali 2. številki lista Delavsko-kmetijski list“ po pravomočnosti na prvi strani s istimi črkami kot inkriminirani članek.

Razlogi.

Obdolženec prizna, da inkriminiranega članka pred natisom ni bral in je v tem vsebovano zanemarjenje dolžne paznosti.

Ta članek v objektivnem oziru vsebuje pregrešek zoper varnost časti po

tom tiska po gori navedenih zakonitih določilih; zato je krivdorek utemeljen. Kazen je bilo odmeriti z globo od 200 do 2000 Din.

Olajšilno je bilo priznanje, obtežilnega nič, zato je kazen primerna, ostali izreki temelje na citiranih določilih.

Ljubljana, dne 10. januarja 1925.

Dr. Petelin l. r.

Pripomba: S tem prinašamo odluk ljublj. okr. sodišča o enem Mekincem slučaju, ki še ni popolnoma pojasnjen, pa se bo najbrže pojasnil v tem smislu, kot smo poročali. Da Mekincu nismo delali velike krivice, dokazuje spodnji članek.

Kaj vse se zbira okrog Orjune.

Orjunc Mekinc obsojen na 6 mesecev težke ječe in na odškodnino.

Šele v torek 27. februarja se je vršila obravnava proti orjuncu Mekincu, ki je bil eden izmed one bande, ki je 1. VI. l. l. nasilno vdrla v stanovanje s. Lemeža, razbila kar ji je prišlo pod roko in hotela „razsekati s. Lemeža“. Orjunc Mekinc seveda ni čakal v zaporu na obravnavo, kakor so morali čakati sodrugi v celjskih zaporih, temveč se je lepo sprehajal po Ljubljani, najbrže zato, ker smo pred zakonom vsi enaki.

Sodna dvorana je bila polna. Delavci in delavke so prišli poslušati, kako kazen bo sodišče izreklo nad orjuncem, ker celjska sodba nad delavci je bila stroga in ostra.

Zagovornik Mekinca dr. Knaflič je hotel svojega klijenta rešiti na ta način, da je zahteval, da sodišče ne zapriseže s. Hlebca, češ da je on komunist in da komunistom diktira III. internacionala kako morajo pričati. Navzoči poslušalci so se temu predlogu iz srca smejali, ker III. internacionala prav gotovo nima časa baviti se z Mekincem in enakimi slučajji. Samo dr. Knaflič, ki je pred leti pisal v „Zapiskih“ o Marxu in Tyssu, je mogel staviti tak kuriozen predlog, katerega je sodišče seveda moralo zavrniti, če ni hotelo javno pokazati dvojno mero buržuaznih zakonov.

Iz poteka procesa je bilo razvidno, da je Orjuna sklenila napasti stanovanje dr. Lemeža in tudi organizirala napad. Razvidno je bilo tudi žalostno dejstvo, — ki samo utrjuje nezaupanje napram policiji — da je bila pred hišnim vdomom policija, ko so orjunci vdrl v hišo, da pa tega ni niti preprečila niti podvzela korake, da bi napadalec vsaj po napadu legitimirala. Če bi s. Hlebec ne spoznal Mekinca in če:

bi Mekinca ne izdala njegova lastna pisma in protislovna pričevanja žene in drugih orjuncv, bi bilo tudi Mekincu težko dokazati soudeležbo pri zločinu. Ko so orjunci pridrli v hišo, so od hišnice zahtevali sekiro, da razsekajo Lemež in ker niso dobili so vzeli opeke. Policiji so orjunci odgovarjali: Ne zadržujte nas, pazite se, mi smo bolj oboroženi kot vi? Da policija ni smela ali ni hotela preprečiti nasilstva, dokazuje dejstvo, da vključ klicanju z oken ni prišel noben varnostni organ v stanovanje, dokler so bili orjunaši v stanovanju. Čeprav so stali v bližini, da so si orjunci klicali „Bogo, brzo 10 minuta je prošlo“ in da policija ni našla nobenega krivca, čeprav so detektivji spremljali povorko in videli ljudi, ki so vdrlji v hišo. Sodišče je Mekinca obsodilo na 6 mesecev ječe in povrnitev stroškov škode, ki znaša 15.000 Din in plačilo sodnih stroškov.

Koliko bi dobil delavec, ki bi razbil stanovanje Žerjavu ali Korošču? Ali bi tudi delavca pustili na svobodi, če bi kaj takega storil? O tem in še marsičem bodo premišljevali delavci, posebno oni, ki so prisostvovali obravnavi.

Rudarji, pozor pred razkolniki!

„Cepači“ tako imenujemo ona, ki delavske strokovne organizacije cepijo, mesto da bi jih ujedinjevali in združevali. Kakor, da nismo že dovolj trpeli, ker so cepili in razdruževali. Dolgo je trajalo predno smo prišli do spoznanja, ali danes ve vsak zaveden delavec: Kdor cepi ali hoče cepiti, je vedoma ali nehoti orodje kapitalistov. Ne pomagata noben izgovor, ne drži noben razlog, kdor hoče delavstvu koristiti, mora proletarske sile ujedinjevati in združevati in ne cepiti. Samo osebni in drugi podrejeni razlogi se morejo navesti ali vsi ti razlogi ne držijo, ker interes celokupnega proletarskega razreda, — in temu se morajo podrediti vsi drugi interesi — imperativno zahteva združenja in ujedinjenja.

Ta uvod je bil potreben, ker s tega vidika moramo presojati poziv na ustanovitve neke nove organizacije, ki so ga po revirjih razširili neki neznani „stari, žilavi borci“ kakor se sami nazivajo.

O proglasu „Sodrugji rudarji, delavci vseh stanov!“, ki je podpisan od anonimnega „pripravljalnega odbora DSZ“, je treba povedati par besedi. Predvsem eno: z borbenimi besedami se hoče nezavedne delavce preslepiti in zapeljati na krivo pot. „Delavski razred postaja dan za dnem šibkejši“, pravi proglas in to je res. Zakaj pa je delavski razred vedno slabše? Ker je razcepjen. In kaj hočejo „stari in žilavi borci“? Ustanoviti še eno novo organizacijo in delavce še bolj cepiti, da bo delavski razred še bolj razcepjen, še bolj oslavljen. Proglas se sklicuje na angleške strokovne organizacije ki so močne in enotne. Ne pove pa, da stoje angleške strokovne organizacije na proletarski podlagi, na stališču razrednega boja in tega, kar je zelo važno, pa nikjer v proglasu ni. Če pa ni, pa vemo kaj to pomeni. To pomeni, da bo nova organizacija orodje in sredstvo kapitalističnega razreda, ker samo dvoje je mogoče: ali proletarski razredni boj ali pa kapitalistično društvo, srednje poti ni. In to srednje poti, ki je dejansko ni in ne more biti propagirajo „stari žilavi borci“.

„Delavsko strokovno združenje“ obljublja pomoč in olajšavo vsem in vse delavce vseh strok vabi pod svoje okrilje. Rudarji, železničarji, kovinarji vsi naj bi šli v eno organizacijo. Angleški delavci in angleške strokovne organizacije pa so organizacije po strokah po principu: v eni industrijski panogi ena organizacija, tega seveda proglas ne pove. „Stari in žilavi borci“ se koncem proglasa sklicujejo na to, da imajo prostoro pri g. Božiču, kjer je bil 1920 leta sedež komunistične stranke in „Saveza Rudarskih radnika“ in na tedanje uspehe. To je slepilo, to je farbarija. „DSZ“ ni pravi naslednik tistih organizacij, kakor tudi lani Korunov „Rdeči Prapor“ ni bil naslednik „Rdečega Praporja“ iz 1920 leta. Kdo so ti ljudje, ki so izdali letak. Baje imata svoje prste v Koren in Šuntajs, ki sta se svojčas podala Pašičevi bradi in ki

sedaj skušata zopet v kalnem ribariti. Da „DSZ“ ni neustrankarsko, ni delavsko kaže firma „Narodne tiskarne“, ki je proglas tiskala. „Narodna tiskarna“, ki tiska „Slovenski Narod“, ne sprejema z delavske strani nobenih naročil, z narodno tiskarno komandira Žerjav in Kramer in Pašičeva brada in zato se poznamo. V „DSZ“ ne bo šel nihče, ki noče postati orodje kapitalizma in Trboveljske družbe in PPŽ režima.

Kdo je utrdil reakcijo?

Še nikdar nismo tako živo občutili biča reakcije, kot ga občutimo danes. Občutili in vidijo ga tudi oni, ki so pod Avstrijo sanjali o svobodni Jugoslaviji in jo ob njenem nastanku s histerično radostjo pozdravili. Kmalu je prišlo za nje eno razočaranje za drugim, eno bridkejšo od drugega. Obznana, nasilje nad 59 komunističnimi poslanci, aretacije 15.000 delavcev, zakon o zaščiti države, Aliagič, konec ustavnosti, prvi nastop PP absolutizma, 1. junij, tretja obznana, ki je razpustila v Sloveniji tudi vse bojovne del. strokovne organizacije, četrta obznana proti republikanskim kmetom PP vladu II. izdaje, nasilne volitve 1924/25 — tako se vrstijo členi suženjske verige, v katero smo vkovani. Poedine meščanske stranke tekmujejo v tem, katera bo reakcionarejša od druge. Tista gospoda, ki sedi danes na vladi, seveda opravičuje in zagovarja to nasilje kot „državotvorno“. Drugi del buržuazije, ki ni trenutno na vladi, kriči danes, pred volitvami proti temu nasilju. In to so v prvi vrsti — klerikalci.

Prav isti klerikalci, ki so še pred par meseci neusmiljeno preganjali delavstvo in mu niso dovoljevali niti dihati. In to moramo imeti pred očmi, če hočemo ubiti reakcijo.

Ni dovolj videti samo PPŽ-klika, ki danes preganja ne samo delavsko gibanje, temveč tudi republikanske kmete, Nemce, nesrbske narode, narodnostne manjšine.

Poznati moramo tudi onega, ki je pomagal reakciji na noge.

In klerikalna stranka je bila tista. Klerikalna stranka se je l. 1918 mahoma izpremenila iz oboževalke Habsburžanov v — podpornico monarhije SHS. Klerikalci so bili do l. 1920 najvnetejši „jugoslovanski“ monarhisti in so kot taki sedeli v prvih beograjskih vladah v najlepši složnosti z radikali in demokraciji proti — delovnemu ljudstvu Slovenije. Klerikalci so se tedaj bahali, da je dr. Korošec s pokoljem na Zaloški cesti rešil Jugoslavijo pred „boljševiško revolucijo“. Klerikalci so dali s tem poguma srbski buržuaziji, da je izdala Obznano in spravila pod streho vidovdansko ustavo, proti kateri tudi socialpatrioti niso glasovali. Radič je rajši sanjal v Zagrebu in gledal, kako je buržuazija razveljavila mandate 59 od ljudstva izvoljenih komunističnih poslancev. Socialpatrioti so to nasilnost pozdravili, češ da se mora mlada Jugoslavija braniti pred komunisti, ki jo hočejo razdejati.

In v tem znamenju je šlo potem dalje do danes, ko je zavlada popolni absolutizem.

Klerikalci so namenoma ali nimenoma — to je končno vseeno — pripravili pot absolutizmu z vso svojo šestletno politiko in s svojim držanjem v Korošec-Davidovičevi vladi, ko so z vso silo preganjali delavsko gibanje in pustili popolno svobodo orjunci in drugi reakciji ter se klanjali vsak dan globlje pred monarhijo in oficirsko „Belo Roko“.

In danes kriče proti temu, kar so sami ustvarili! Protestirajo proti temu, kar so sami postavili. Zahtevajo zakonitost, ki so jo sami potepali.

Kako to? Zakaj? Ker iščejo kroglice za svoje skrinjice, za 8. februar. — Da se potem zopet vrnejo v parlament — če se bo sestel — in v vlado in zopet udarijo z bičem po onem istem delovnem ljudstvu, ki bi jim dalo svoje glasove. To so uganjali v avstro-ogrski monarhiji in to uganjajo že 6 let v jugoslovanski monarhiji.

Danes živimo v najkritičnejšem času, kajti vladajoča klika goni delovno ljudstvo Jugoslavije v državljansko vojno.

In kot v vsaki kritični dobi, skušajo tudi to pot klerikalni voditelji pre-

varati in zbegati delavce in kmete. Delovno ljudstvo ne sme iti več na klerikalni lim, ker sicer se ne bo nikdar rešilo sužnosti. Delavske in kmetске množice morajo vstati proti vladajočemu terorju in proti klerikalni izdajalski politiki, ki utrjuje reakcijo v Jugoslaviji.

Mi stojimo v odkritem razrednem boju proti vsem meščanskim strankam, izmed katerih je v Sloveniji najmočnejša SLS. Če je dobila po trinajst vladnih krizah premoč zopet srbska militaristična gospoda, je to neizogibna posledica klerikalne politike. Klerikalna stranka igra zopet nekaj mesecev nedolžno opozicijo, da sklene novo kravjo kupčijo z radikali, kot so storili po volitvah leta 1923. To se razvidi iz samega pisanja „Slovenca“. Klerikalci so se že petkrat odpovedali opoziciji za dva ministrska sedeža in tako se bodo dali kupiti tudi v šestih.

Edino močan, bojeven

Delavsko-kmečki Republikanski Blok

je garancija, da se obvarujejo delavci in kmetje pred nadaljnjim obubožanjem in zasuzenjem in da si priborijo končno svojo svobodo.

Prepeluhovo republikanstvo.

V Sloveniji tvorijo delavci in revni kmetje ogromno večino prebivalstva. Vsled tega postaja vprašanje kruha glavno življensko vprašanje v naših mestih, industrijskih krajih in po vaseh. Vsa druga vprašanja pa stopajo v ozadje.

Borba za kruh odpira širokim množicam delavcev in revnih kmetov oči. Pri veliki skledi sede banke, veleposestniki, samostani, visoka cerkvena gospoda, fabrikanti. Ljudstvo gara in nosi v skledo, gospoda pa sedi okoli nje in žre, žre... ostanke pa meče ljudstvu.

In da gospoda lahko v miru in nemoteno uživa, da je ne motijo nepoklicani gostje, zato ima žendarje, biriče, vojsko, vlado, oblast, državo.

Ljudstvo — delavci in revni kmetje spoznavajo vedno bolj, da je treba pogoniti gospodo od sklade in da je v to svrhu potrebna oblast, ako se hočejo znebiti izkoriščevalcev. Vedno globeje prodira misel zveze med delavci in kmeti, misel delavsko-kmečke vlade, ki naj napravi konec kapitalističnemu izkoriščanju.

Volitve so pred durmi in po naši deželi hodijo razni krošnjariji, ki jih pošilja naša kapitalistična gospoda. Tak krošnjari je tudi Albin Prepeluh. Po prevratu je kupčeval s fižolom in prešiči, sedaj pa krošnjariji z zvezo med delavci in kmeti ter z delavsko-kmečko republiko.

Blago ima splošno priljubljeno ime, ker med delavci in revnimi kmeti se pričinja velik politični preokret v znamenju zveze med delavci in kmeti ter delav. kmetске rep., ki ga sicer še za drži samo zakon za zaščito države, ali le trenutno, ker trajno ga ne more.

Kako je vendar s tem Prepeluhom, ki ga je sedaj povsod polno, kakor svojčas znanega Štefanoviča?

Mi delavci tega gospoda prav dobro poznamo, kakor vse te gosposke krošnjarije. Njihovo blago je treba dobro pretipati. Sladka beseda je goljufiva.

Kako bi zgedala v resnici Prepeluhova zveza med delavci in kmeti in njegova delavsko-kmečka republika, to dokazujejo najbolj njegova dejanja iz preteklih let. Mi ne sprašujemo po besedah, marveč po dejanjih.

Prepeluh je bil pred vojsko in tudi po vojski tja do po volitvah v konstituanto socialni demokrat. Ker pa v Ljubljani ni bil izvoljen za poslanca, se je skregal in izstopil iz stranke. Nato je začel krošnjariji najprej z „avtonomijo“ po deželi in je izdajal „Avtonomista“. Tu je hvalil posebno klerikalce, ki so bili tudi za avtonomijo. Prišle so nove volitve l. 1923. Prepeluh bi bil rad postal poslanec, ponujal se je klerikalcem, pa ga ti niso marali.

Jezen se je sedaj zatekel k Radiču in postal je republikanec. Prekrstil je svoj list in sebe, klerikalce je pričel zmerjati, Radiča pa hvaliti. In sedaj srečno kandidira na prvem mestu in upa, da se mu izpolni vroča želja, da postane poslanec.

Kakšno politiko je vodil Prepeluh v socialno-demokracijski stranki? On je bil najbolj goreč zagovornik, da morajo socialni demokrati v vlado, najodločneje pa se je branil proti temu, da bi se slovenski delavci ujedinili s srbskimi in hrvaškimi, da bi se tako lažje borili proti kapitalistični gospodi. On je bil za to, da kot socialni demokrat sedi skupaj v vladi s srbskim in hrvaškim kapitalistom, bil je pa proti temu, da bi stal ob isti strani s srbskim in hrvaškim delavcem v boju proti skupnemu sovražniku, tedaj za razcepjenost delavstva in za zvezo s kapitalisti!

Kot poverjenik je sedel skupaj na vladi z Žerjavem ter z njim in s klerikalci glasoval za obsedno stanje v Sloveniji ob priliki bojev na Koroškem. To obsedno stanje je bilo naperjeno proti delavcem in revnim kmetom v Sloveniji. Tu je pokazal, kako zgleda zanj delavsko-kmečka republika. Miha Čobal mu je na nekem shodu očital, da je dal kot poverjenik aretirati trboveljske rudarje. To ni nič čudnega, ker „republikanec“ Prepeluh se je silno navduševal za močno roko Noskeja, ki je dal postreliti 40.000 nemških delavcev, da je tako rešil kapitalistično Nemčijo. Prepeluhova „republika“ bi se v ničemer ne razlikovala od PP monarhije.

V onih časih so se vršili v socialistični stranki prav hudi boji med desničarji in levičarji-komunisti. V teh borbah je stal Prepeluh na skrajni desnici in njegovo sovraštvo proti komunistom je šlo tako daleč, da se ni strašil seči po najogabnejših sredstvih. V Mariboru je bil takrat levičar s. Wallisch, ki je imel med tamošnjim delavstvom velik vpliv. Ker se mož ni hotel pokoriti Prepeluhovi komandi, je zagrozil na neki seji, da ga bo pustil izgnati iz države. In res ni trajalo dolgo, pa je moral Wallisch preko meje.

Po železničarskem štrajku l. 1920 je pisaril v „Napreju“ podlistke, ki predstavljajo najogabnejše izdajstvo nad delavstvom. Na te podlistke opozarjamo zlasti železničarje.

Takšen je tedaj Prepeluh v dejanjih. Čobal, s katerim sta po prevratu skupaj delala vklepala delavstvo v Sloveniji v verige kapitalizma, mu je dejal, da je „politični verižnik“; on pač dobro pozna svojega sotovariša v delu.

Prepeluh je opravljal nad slovenskim delavstvom posel rablja v službi kapitalistov. Za to delo je dobil plačilo v gosposki vihi.

Gospodu se je zahotelo zopet po politični slavi in oblasti. Sedaj krošnjari predvsem po kmetih z delavsko-kmečko republiko. Sodrugji kmetje, poženite kapitalističnega krošnjarija, ki hoče podaljšati v.še trpljenje s stadkimi besedami!

Kdor hoče delavsko-kmečko zvezo in delavsko-kmečko republiko, ta pojde 8. februarja z onimi, proti katerim se je boril Prepeluh še v socialno-demokracijski stranki, ta pojde za

Delavsko-kmečkim republikanskim blokom.

Svobodne volitve.

Policija in ljubljansko sodišče sta zaplenila prvi volivni letak Delavsko-kmečkega Republikanskega Bloka — češ da izziva plemensko mržnjo in poziva ljudi na nasilno izpremembo današnjega družabnega reda. Izšli so potem drugi letaki.

Litijski in kamniški glavar pridno prepovedujeta vse shode, za katere izvesta, kljub temu, da so volivni shodi v zaprtih prostorih po volivnem zakonu dovoljeni.

Nekaj mariborskih sodrugov hočejo obtožiti po zakonu o zaščiti države, češ da so agitirali za Neodvisno delavsko stranko.

Trboveljska žandarmerija obkoli vsak lokal, kjer se zbere več ljudi.

Po južnih krajih se pobija ljudi kot v državljanski vojni.

Tako izgleda za nas — delavce in kmete — „svobodna“ volivna agitacija.

Zato pa bomo 8. februarja obsodili vse meščanske stranke, ki so ustvarile te razmere, in bomo volili vsi delavci in kmetje

Del.-kmečki Republikanski Blok.

Stanovanjski najemniki!

Hišni posestniki so sklenili, da bodo začeli takoj po 8. februarju odpovedati najemnikom stanovanja. Žerjavci in klerikalci podpirajo danes to akcijo prikrito, po 8. februarju se pa bodo odkrito postavili na stran hišnih posestnikov! Tu so si Žerjavci in klerikalci popolnoma enaki in gredo roko v roki s hišnimi posestniki!

Stanovanjski najemniki, preprečite to s tem, da glasujete za

Delavsko-kmečki Republikanski Blok, ki brani dosledno pravice stanovanjskih najemnikov!

Kaj nam kaže razvoj krize v Jugoslaviji?

V šestih letih obstoja današnje Jugoslavije se je menjalo v Beogradu trinajst meščanskih vlad. Enkrat je prevladala politika odkrite diktature srbske buržuazije, drugič politika „bratskega“ sporazuma slovenske, hrvaške in srbske gospode. (Korošec-Davidovič-Spaho.) Te vlad so se razlikovale v načinu vladanja, v večji ali manjši (prikriti) nasilnosti. Ali za delavski in kmečki razred so bile posledice iste. Kajti tudi za časa zadnje Korošec-Davidovičeve vlade je ostal delavski razred izven zakona, kmet je ječal pod težkim davčnim bremenom in drugimi nadlogami, vso oblast je dejansko ohranila v svojih rokah monarhija, militarizem, gospoda.

Razvoj te krize nam kaže torej to, da nobena meščanska stranka ni sposobna, da razreši za stalno krizo, v kateri se nahaja Jugoslavija že šest let, temveč da ena kot druga meščanska politika to krizo samo postruje. PP diktatura in nasilje v volivnem boju (poboji, aretacije, zaplembe itd.) je samo obupen poskus gospode, da pride iz te krize.

Ako bi PPŽ „narodni blok zmagal, bi izgledal položaj v Jugoslaviji sledeče:

Delavski razred bi bil še bolj preganjan kot danes. „Zakon o zaščiti države“ bi se najdosledneje izvajal in zlorabljal. Tudi *republikansko kmečko gibanje* bi bilo najostreje preganjano po tem zakonu. V *agrarnem vprašanju* bi se uredilo vse v izključno korist veleposestnikov. Zatiranje nesrbskih narodnosti bi se povečalo. Kapitalistično izkoriščanje bi doseglo svoj višek. Najčrnejša reakcija in nasilje bi kraljevala.

Ako bi prišel zopet na vladno *meščanski opozicionalni blok* (klerikalci, Davidovičevi demokrati, muslimani in Hrv. Zajednica), bi bil položaj sledeč:

Vsa dejanska oblast bo ostala v rokah monarhije, militarizma in srbske buržuazije, ki bi delila profit s slovensko in hrvaško gospodo, v kolikor bi se ji zdelo primerno. Agrarno vprašanje bo ostalo nerešeno. Izkoriščanje in preganjanje delavstva bi se nadaljevalo v prikriti obliki. Beda delavcev in kmetov bi naraščala. Skratka, ponavljala bi se žalostna zgodba iz preteklih šestih let.

Samo en izhod je iz te krize!

In ta izhod je: *Ustvarjenje močne bojne zveze delavcev in kmetov*, zmagala delavsko-kmečke zveze bi dala oblast v roke delovnega ljudstva, bi dala svobodo, kruh in mir. Nasprotstvo med poednimi narodi bi odpravila na ta način, da bi odpravila nadvlado enega naroda nad drugim in uvedla popolno nacionalno svobodo za vse narode in narodnostne manjšine. Bilo bi konec kapitalističnega izkoriščanja, bede invalidov in brezposelnih, ki jih je danes nad 100.000.

In do te zmage delavcev in kmetov bo prišlo! Kdaj, to zavisi od delavcev in kmetov samih. Današnje globoke krize v Jugoslaviji ne bodo rešile nasilne volitve 8. februarja. Če bo PPŽ režim ostal kljub vsemu v manjšini, bo hotel vztrajati na vladi brez parlamenta. Boj se bo poostiril. In zato morajo biti delavsko-kmečke množice pripravljene. Zato morajo iti *enotno na volišče za Delavsko-kmečki Republikanski Blok!* 8. februar bo pokazal, koliko so že dozorele delavske in kmečke množice v Sloveniji in celi Jugoslaviji.

8. februarja moramo izvojevati *volilno zmago*. Le nekaj dni nas še loči od tega dneva. *In potem bomo šli naprej do končne zmage*, do zmage delovnega ljudstva nad kapitalistično in veleposestniško gospodo sploh.

1. junij zaplenjen.

Dolgo pričakovana knjiga „1. junij“ ni prišla med proletarijat, ker jo je medtem policija zaplenila, a mariborsko okr. sodišče je to zaplembo potrdilo! Vidovčanska ustava zagotavlja tiskovno svobodo, a v praksi je zopet drugače. Zaplembo utemeljujejo gospodje sledeče:

V imenu Njegovega Veličanstva kralja!

Okrožno kot tiskovno sodišče v Mariboru je po predlogu državnega pravništva razsodilo:

Vsebina brošure „Prvi junij“, ki jo je založil konzorcij „Delavsko-kmečkega lista“ v Ljubljani 1925 leta in tiskala Ljudska tiskarna v Mariboru, utemeljuje v celem obsegu zločin čl. 1/1 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi.

Po členu 13, 138 ustave potrjuje sodišče po varstvenem oblastvu v Mariboru izvršene prepoved razširjanja in prodajanja navedene tiskovine ter odreja, da se uničijo vsi izvodi tiskovine.

Razlogi.

Vsebina tiskovine v zgoraj omenjeni brošuri utemeljuje v celem obsegu objektivni način navedenega kaznjivega dejanja, ker so tendenciozno izpuščeni zelo važni podatki razprave, da se tako povečujejo od okrožnega sodišča v Celju radi zločina po zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi obojene osebe in da se tem potem širi komunistične ideje, kar je po čl. 1 zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi zabranjeno, nasprotuje sedanjemu redu v državi in izzivlja mržnjo do države kot celote.

Brošura ima zunanjo podobo steno-grafskega zapisnika, kar pa ni. Izpuščeni so važni podatki ugotovljeni v smislu obtožnice. S tem se podaja skrivljena slika sodne razprave, kar naj neposredno napravi vtis protizakonite sodbe, posredno pa povečuje obojence kot žrtve. Tendence, da se na ta način povečuje ko-

munizem, je očita in s tem podan ne samo dejanski stan zločina po členu 1 zakona o zaščiti javne varnosti in reda, ampak tudi členu ustave.

Zategadelj je sodišče po členu 13 ustave potrdilo izvršeno prepoved razširjanja in prodajanja in po § 37 tisk. zak. odredilo uničenje tiskovine.

Brošuro so zaplenili gospodje torej zato, ker baje ni vse točno po steno-grafskem zapisniku. Nepotrebne stvari smo sicer skrajšali, a drugega se ni izpreminjalo. Sodišče bi moralo navesti, kje ni točno podana razprava. In končno, če tudi ne bi bilo vse točno po steno-grafskem zapisniku, ne sledi iz tega, da se mora brošura zapleniti, ako živimo v državi vsaj najosnovnejše meščanske (ne proletarske) demokracije.

Dočim se naše verno podano poročilo o celjski razpravi o 1. junijskih trboveljskih dogodkih pleni, se dovoljuje „Orjuni“, da prinaša nezaplenjeno popolnoma falzificirano poročilo! Pa pravijo, da smo pred zakonom vsi enaki! Ljubljanska policija je povodom zaplembe napravila hišne preiskave pri ss. Štukelju, Peterkoviču, Kermaunerju in v uredništvu lista. Ne vemo, kaj vse je hotela odkriti.

Vložili smo priziv na višje sodišče. Zadeva 1. junija še ni končana! Živela svoboda tiska!

Opomba: Zanimivo je to, da o zaplembi ne piše noben meščanski, niti socialpatriotski list! So pač vsi bratje.

Železničarje snubijo.

Železničarji, snubijo vas! Dva snubca se zanimata za dan volitev za vaše glasove. Oba sta si že postavila med železničarji žalostne spomenike. Tik pred volitvami jih hočeta — menda vam v svarilo — še primerno okrasiti. Prvi snubec je SLS, ki je založila govor svojega bivšega žel. ministra železničarjem v predarek v posebni brošuri. V njej razlaga minister svoje dobre namere, ki so se žal v rokah izvrševalcev ponebrečile. Da bi popolnoma oarečil železničarje, za to je trimesečno ministrovanje premalo. Ima pa še načrte, ki bi jih gotovo uresničil v daljšem ministrovanju. Načrt za pocenjenje moke ga sicer ne priporoča, toda objavljeni načrti si stežejo priznanje, če prav ostanejo neizvršeni.

Drugi snubec železničarjev je JDS iz sorodstva PPŽ. S težkim strelivom nastopa istotako v brošuri in sovražno se vznaha nad tekmečem, prvim snubcem. Predbaciva SLS ministru izbrane podrobnosti, ki jih imenuje zapored: nečuvna sleparija, sramotna trgovina, organizirana tatvina, državna sleparija, korupcija. Sodimo, da izhaja ta zbirka označb prav v isti meri iz lastne prakse JDS in iz podobnih načrtov velikopoteznega programa, v kolikor ga resnično izvršuje. Nam je takšno prostovoljno razkrinkanje prav in dobrodošlo. Prejmemo vsaj dokaze o zlorabi oblasti, kakršne so sposobni le meščanski koritarji, naj se že imenujejo SLS ali JDS. Čeprav imajo eni stalno boga in korist ljudstva, drugi kralja, državo in nacijo stalno na jeziku, so si v nagonskem stremljenju do pičice enaki. Delovno ljudstvo izkoriščati je njihovo najvišje načelo in najprikladnejši zakon, ednajata zapoved božja, ki pravi: Ne daj se uloviti.

Zastoj si prizadevate za glasove železničarjev. Preskušena avantgarda delovnega ljudstva vas je že pravilno ocenila. Kadar ste na oblasti, skušate obračunati z vsakim, ki se ni zapisal vaši propalosti. Razvili ste se že v popolni „jugoslovanski tip“, kateremu je nasilno, izvenzakonite stanje pravilo, pozitivna stran zakonitosti, pa uporabljiva in izérpljiva samo za koruptno partizanstvo, reci direktno udeležnost ob državnem koritu.

O prevedbi, ki je bila izvršena na podlagi saobračajnega zakona in pripadne naredbe, trdite, da ni povoljno uspela, ker so bile komisije, ki so jo izvedle, večinoma sestavljene iz nasprotnikov JDS, torej tudi iz SLS zastopnikov. V tem še ne najdemo nobene krivice; na ta način so znivelirani nizki strankarski instinkti članov komisij. Krivica je v tem, da je v komisijah manjkal priznan delavski zagovornik, da so ti iz SLS in JDS, v komisije imenovani, bili sami mali ljudje, izšli iz malenkostnih razmer, brez vsakršne socialne vzgoje in pravne svobode, pravcati duševni pritlikavci, beogradsko orientirani bivši dunajski priganjači, ki niso znali in tudi ne upali prednosti zakona izkoristiti za vse železničarje, marveč samo zase, svoje sorodnike in ožje somišljenike.

Evo vam izmed mnogih krivic eden prozoren primer.

V prvo kategorijo, ki zahteva visokošolsko izobrazbo, je baje uprav pri železnici prevedena obilica uradnikov, ki niti nimajo srednješolske izobrazbe. To dejstvo pomeni krivico šele potem, ko ugotovimo, da zakon takšno prevedbo dopušča, da pa komisija zakona ni za vse v isti meri izrabila. Okoristila se je z njim zase in za svoje podrepanike, pridružene koristolovce, po novih razmerah ustvarjene prištaše JDS in SLS.

Značilno je, da komisija za takšne zločine ni nikomur odgovorna. In ravno v takih pojavih vidi delavska razsodnost izraz tiste po PPŽ toli zaželjene, z individualnim in ne socialnim čutom opremljene jugoslovanske kulturnosti, ki se je mora razredno zavedno delavstvo odkrižati za vsako ceno.

To nujnost nam narekuje tudi oklic demokratskih železničarjev, ki pod pokroviteljstvom JDS živi samo za državo in ustavo. Ali ti ljudje res ne vedo, da je po danih razmerah in vsem dosedanjem doživetju tista oblika države najslabša, ki je zamišljena po JDS, in res ne vedo, da je sedanja vlada PPŽ posebej kršitev ustave? Mogoče da ne, hlapcem ni treba vsega razumeti. Njihov oklic priznava dve armadi v državi: vojaštvo in v jugoslovenskem narečju „činovništvo“. Se razame z enakimi plačami. Previdno molči o tretji gratis-armadi „orjuni“. Da naj vse tri armade vzdržujeta delavec in kmet in da se more generaliteta rekrutirati samo iz samostojne JDS, tega oklic ne pove. V boljše razumevanje smo ga v toliko popolnili. — Če se nam bo po padcu PPŽ usilila SLS s privezki kot nevredna gospodinja, hočemo se je ubraniti z istimi gesli. — Da, še mnogokrat bo treba vlade izmenjavati, predno prevzameta vladne oblast združena delavec in kmet. Na dan volitev je dolžnost vsakega delavca in kmeta razmišljati o tem veličastnem cilju, za to misel manifestirati pa prilika. Železničarji ne izneverite se delavsko-kmečkemu republikanskemu bloku.

Dopisi iz del.-kmečke Slovenije.

Ribče pri Kresnicah.

V nedeljo 4. m. m. nas je obiskal politični osrečevalec podeželskega ljudstva g. Pucelj. Vsaj tako se je nazival sam.

G. Pucelj so nam rekli, da v Sloveniji imamo 14 strank, katere so vse meščanske, samo SKS ne.

Mi pa pravimo, da je SKS tudi meščanska, ker zastopa slovenske veleposestnike, grofe, barone, vse vojne dobičkarje in verižnike, da je v belgrijskem parlamentu zastopala in jih bo še zastopala, ako jo bomo volili.

Da vidimo delavci in kmetje, da taki podeželski osrečevalci ljudstva, kakor Pucelj, gotovo ostanejo in zastopa take bogatine.

Da pa ta osrečevalec ni pomagal in se bo pomagal in ne zastopal nas, malih in revnih kmetov, kajzarjev in bajtarjev,

delavcev in hlapcev, ja jasno, ker Pucelj je sam veleposestnik in vojni oderuh.

Pucelj pravi, da je on naredil, da se je carina za konje, vole in prašiče znižala. Mi ribčanski kmetje in delavci pa pravimo, kaj nam to pomaga. Mi od tega nimamo nič; profitiral je Pucelj, ker je konje in vole fural čez mejo.

Slišali smo od tega centralista, da za republiko še nismo sposobni, da moramo počakati še nekaj let.

Pokazal nam je ameriško republiko, o kateri pravi, da so v njej ljudje delavni, športni, izobraženi, pri nas pa da tega ni. Torej, kmetje, vidimo, da mala kapitalistični gospodje govore tako danes, kakor so govorili l. 1918, da v šestih letih se kmetje in delavci nismo nič spremenili. Da smo bili sposobni v svetovni vojni premagati vse težave in bridkosti v strel-

skih jarkih, v jetništvih, doma ste nam pobirali živino, živež, vozove i. dr. Ako smo bili sposobni za to, gospodje kapitalisti, liberalni ali klerikalni, pa bomo sposobni tudi za to, da si bomo brez vas uredili delavsko-kmečko republiko.

Videli smo v strelskem jarku srednje kmete, revne in male bajtarje in kajzarje, delavce in hlapce, katerih nas je v Jugoslaviji gotovo tri četrtine. — Bogatinov ni bilo.

Zatorej delavci in kmetje, ki smo prenesli strašna bremena svetovne vojne in zdaj povrh tega še visoke davke, ki nam jih nakladajo liberalci in klerikalci.

V skupni bojni fronti bomo upostavili delavsko-kmečko republiko Slovenijo. Zatorej volimo vsi:

Delavsko-kmečki republikanski blok, ki ima pri nas 5. skrinjico!

Tržič.

(Shod splošne delavske Zveze. — Vsi v organizacijo!)

Od nad 1000 delavcev v tekstilni tovarni nas je organiziranih le nekaj nad sto. Zato pa nas šikanirajo in izkoriščajo, kakor se jim poljubi. V Tržiču ni bilo nikoli dveh razrednih organizacij in vendar tako nazadovanje. Zakaj? ker strokovna organizacija pri nas ni vršila svojih dolžnosti, ker ni vršila tega, kar bi morala. Da naša kritika ni neupravičena, dokazuje dejstvo, da mnogo delavcev sploh ne ve, da organizacija obstoja in da razen pobiranja prispevkov nič ne dela. To nedelavnost je treba odpraviti, mesto mrtvila mora v organizacijo priti gibanje, življenje, boj. Sama kritika ne pomaga, če je organizacija bila nedelavna in mrtva, to še

ni opravičilo, da zavedni delavci niso bili organizirani. V organizacijo je treba dobiti novih moči, še neorganizirane je treba organizirati iz zaspale organizacije moramo napraviti delovno organizacijo. To je naša naloga in sicer teška naloga. Prvi korak smo napravili na shodu 26. januarja.

Shod je sklicala doslej zaspala organizacija. Govoril je znani Rejc, ki je v marškatem oziru kriv dosedanega mrtvila, za njim pa pri hrvaških delavcih osvraženi Haramina. Rejc se je znebil par splošnih fraz o potrebi močne, enotne, bojovne, razredne organizacije, kar bi bilo lepo in dobro, če bi Rejc tudi v tem smislu delal in ne samo govoril. Haraminu pa moramo priznati, da je dober pozer, dober igralec, ampak zelo slab marxist. Njegov govor, poln šal, nas je sicer dobro zabaval, a naučil nas ni ničesar. Od predsednika splošne delavske zveze, ki je po lastnih besedah že celih 20 let v pokretu, misimo pričakovali takega neznanja Marxovih naukov. Da obstoje strokovne organizacije 400 let, da je odkritje Amerike pospešilo razvoj strokovnih organizacij itd. vse to priča, da Haramina ne pozna niti zgodovine, še manj pa Marxovih del. Če so se na nek „naraven zakon“ sklicevali Voltaire, Russeau in enciklopedisti pred 150 leti, ko še svet ni poznal Marxa in Lenina, je bilo to opravičljivo in je za tedanjega fevdalno dobo propagirano „naravnega zakona“ značilo korak naprej. Danes pa pri utemeljevanju razrednega boja sklicevanje na „Naturanrecht“ znači nazadovanje, reakcionarstvo. Zato svetujemo v interesu organizacije, da se nam v bodoče ne bo pošiljalo takih ignoranc na strokovne shode, ki naj vzgajajo in učijo članstvo. Kadar se bodo hoteli zabavati, ga bomo radi poklicali; razredni boj, strokovno vprašanje pa je resna in teška stvar, ki zahteva ne samo frazerstva in vicev, ampak tudi marxističnega znanja. Zato naj se naš predsednik Haramina uči, poleg časopisov naj vzame v roke tudi Marxova dela, pa bomo bolj zadovoljni z njim.

S. Hlebec, ki je bil slučajno navzoč, je pozval delavce, ki so iz principiellnih nasprotstev med reformisti in marxisti doslej stali izven strokovne organizacije, da vstopijo v organizacijo. Marxisti kot predstraža, kot avantgarda proletarskega razreda, morajo biti primer drugim delavcem v boju za pobočanje položaja in za končno osvobodjenje. Z nedelom in zaspalostjo v dosedanjih organizacijah se ni škodovalo samo reformistom, ampak tudi marxistom in vsem delavcem v tovarni sploh.

Če organizacija ni delala, jo je treba spraviti naprej v delo. Razcepljenja je bilo dovolj in preveč. Ne bomo ustanavljali novih organizacij, kjer že obstojajo, temveč v že obstoječe bomo šli in tako napravili enotne in močne, razredno bojovne organizacije, ki bodo sposobne sprejeti in izvesti boj za pobočanje položaja delavstva. Kar nam v organizaciji ni po volji, bomo popravili, v organizaciji bomo napake, ki jih kritikujemo, lahko popravili, na sestankih, shodih, občinih zborih in kongresih bomo razpravljali in odločali o spornih vprašanjih med nami, na zunaj napram podjetnikom in kapitalistom pa bomo skupno nastopili v smislu sklepov večine. Razcepljeni smo bili tepeni, združeni in enotni bomo zmagali.

Delavci so ta poziv na dejansko enotnost navdušeno pozdravili in če bo tudi od reformistične strani sledilo besedam — delo, bomo v doglednem času imeli močne enotne in razredno bojovne strokovne organizacije.

Samo v interesu okrepitve naše strokovne organizacije in pritegnitve neorganiziranih v organizacijo opozarjamo sedanjega predsednika, da se čuje iz ust mnogih delavcev, da bi pristopili, če bi R. ne bil predsednik. Res, da taka utemeljitev pasivnosti med zavednimi proletarci ne bi smela najti upoštevanja. Ali vzemite položaj, kakor je in če niso utemeljeni očitki, da imate preozke zveze z ravnateljstvom in če vam je res do tega, da se organizacija okrepi, vas pozivamo, da izvajate posledice. Kadar bo zavednost med delavci večja in če se izkaže neutemeljenost raznih očitkov, boste gotovo dobili zadoščenje in plačilo.

Vse delavce v tovarni opozarjamo na veliko važnost volitev delavskih zaupnikov, katere se bodo vsled dosedanje nedelavnosti in brezbrilnosti v organizaciji vršile šele prvič, četudi bi jih lahko že pred leti volili. Pazite že pri sestavi kandidatskih list, da bodo kandidirali odločni sodrugil za volitve je treba zainteresirati vse de-

lavce do zadnjega in pri volitvah mora vsak zaveden delavec voliti in oddati glas poštenim, razredno zavednim sodrugom!

Kropa. (Gorenjsko.)

(Shod Delavsko-Kmečkega Republikanskega Bloka in drugo.)

Pri nas so v gotovem oziru idealne razmere, ki po drugih krajih še precej časa ne bodo obstojale. Imamo namreč samo dve stranki in to že dolgo, od tistega časa namreč, odkar smo imeli komunistično stranko, to je od 1920 leta. Takrat smo se opredelili: revni in izkoriščani, zatrpani in bedni delavci in kmetje na eno stran, bogati in izkoriščevalci, privilegirani in paraziti na drugo stran. Pri zadnjih občinskih volitvah smo mi samo zato dobili par glasov manj kot nam nasprotna klerikalna stranka, ker so gospode iz volilnega imenika izpustili 12 naših priatašev. Pri volitvah 8. februarja bomo pa klerikalce tudi številčno porazili, moralno smo jih že davno. Klerikalci se svojega definitivnega pogreba zelo bojijo in zato poskušajo na vse načine ovirati razvoj in delo Delavsko-kmečkega republikanskega bloka. V soboto 24. januarja smo imeli volilni shod. Gospod Ažman Ignac, ki je zaenkrat in samo do prihodnjih volitev še župan, je računal, da bomo vsi zbežali, če pride on s 5 orožniki na shod. Pa se je uračunal s strašmojstrom vred. Le malo je bilo takih, ki se radi bajonetov niso shoda udeležili. Stražmojster je v žandarskem tonu povedal, da s. Žorga Jakob, ki je bil na lepkih označen kot govornik, „na višji ukaz“ ne sme govoriti, četudi je naš okrajni kandidat. S. Žorga mora biti zelo srečno izbran kandidat, da se ga tako bojijo. Klerikalci inž. Sernee, ki je nesreča za delovno ljudstvo, je pa lahko svobodno govoril. S. Hlebec, ki je prišel mesto s. Žorga na shod, je protestiral proti protizakoniti prisotnosti oboroženih orožnikov v zborovalnem lokalu in proti takim „višjim ukazom“, s katerimi se tepajo ustavne državljanske pravice. (Radi teh „višjih ukazov“ bo ob svojem času prizadete še glava bolela.) Orožniki so morali oditi, pustili so pa župana-klerikalca, da prisostvuje shodu kot „zastopnik politične oblasti“, ki na volilnih shodih pravzaprav nima ničesar iskati. Navzoči delavci in kmetje so z zanimanjem poslušali poročilo s. Hlebeca in 8. februarja se bo to v Kropi vsi trpini izjavili proti dosedanjim kapitalističnim vladam, proti PPŽ režimu, proti hinavskim SLS in za delavsko-kmečko vlado in za samostojno delavsko-kmečko republiko Slovenijo, katero zahteva Delavsko-kmečki republikanski blok, ki ima na Kranjskem 5. skrinjico s s. Makuc Ivanom. Trije župnikovi podrepaniki so na koncu shoda skušali oprati SLS in župnika, kar pa se jim je temeljito ponesrečilo. Delavci sami so jim s fakti zamašili usta in jih razkrinkali kot koritarje, ki so pred časom kričali: doli s farji, danes pa se za razne protekcije prodajajo „farjem“. Želimo, da bi se shodi večkrat vršili, ker mnogo je še delavcev in kmetov, ki iz zaslepljenosti podpirajo svoje nasprotnike klerikalce.

Žebljarska zadruga preživlja hudo krizo, vsled nesposobnosti in partizanstva klerikalnega vodstva. Bivšega ravnatelja Šolarja, ki je po preobratu pustil v zalogi cele vagonne materiale in dobro urejeno gospodarstvo, so odstavili, da so na njegovo mesto lahko postavili svojega strankarja, ki je v par letih celo podjetje temeljito zavezil v blato. Kot vsako nesposobno vodstvo, se tudi današnje vodstvo podjetja boji kritike in pogruntala so, da je kritika po pravilih zabranjena. Pomislite, kako naj podjetje uspeva, če z njim upravlja župnik, ki je študiral bogoslovja ne pa obrtno strokovno šolo. Župnik Oblak, ki so ga na shodu poskušali zagovarjati, je hud nasprotnik delavcev. Zadnjič je kaznoval nekaj delavcev kar po 10 dinarjev samo zato, ker so mu na njegovo priganjanje odgovorili, da dosti delajo. Žene n. pr. dobijo za isto delo kot moški po 40 procent manj zaslужka. To je krščansko. Župnik celo pravi, da je delo v delavnicah igrača in zabava. Sam seveda nikoli pri delu ne išče zabave, zato pa tako govori.

Sedaj pa še nekaj o naši občini in županu. Pred kratkim je v ubožnici zmrazil občinski revež, ker okna so razbita, peči v ubožnici ni, občinski revež dobi samo pet dinarjev podpore dnevno, tako da mora umreti od glada in mraza. To je najlepši način, kako se občina znebi revežev in tudi čisto po krščanskih nazorih. Za po-

varjeni in razdejani občinski most se je pripravilo dober hrastov les. Župan klerikalce je brez sklepa občinskega sveta ta hrastov les porabil zase in sedaj hoče mesto tega dati svoj smrekov les, ki je seveda mnogo slabšeji od hrastovega. Naši občinski odborniki bodo že poskrbeli, da župan ne bo mogel oškodovati občine, ker občinske seje bodo v bodoče javne in hodili bomo poslušati, kako barantajo klerikalci z našim denarjem. Končno še dve stvari o „krščanstvu“ našega župnika. Ima velike lepe gozdove. Ne pusti pa revnim ženam nabirati po njih dračja in suhih vej, kar dovoljujejo po drugod celo židovski veleposestniki, ki so znani kot največji skopuhi in oderuhi na svetu. Med vojno je imel edino on dovolj mleka. Trdosrčno je pa odbil prošnjo revne matere, da ji za bolanega malega otroka proda vsaj pol litra mleka. In veste zakaj? Imel je mlade prešičke in tem je bolj privoščil mleka kot otroku revne žene. „Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe“, slišimo s prižnice, vidimo pa, da tisti, ki to govori, dela nasprotno. Zato mu ne zaupamo in ne vejamemo. Ne sodimo jih po besedah temveč po dejanjih. Zato se združimo v Delavsko-kmečki republikanski blok.

Kroparji.

Tržič.

Demokratski orjunci kupujejo glasove. — Ponesrečene smatrajo pijane. — Vsi v organizacijo.

Kar si Žerjavci ne upajo in ne morejo dobiti legalnim potom, to skušajo doseči z grožnjami in kjer te ne pomagajo z denarjem. Saj denarja imajo dosti. Nosijo ga jim delavci in kmetje. Žerjavci jezi, da nimajo tako dobrega volilnega aparata kot klerikalci. Dr. Korošec ima spovednice, v vsaki fari v nedeljo po tri shode (pridiga zjutraj, ob 10. uri in naokoli popoldne) in še po več agitatorjev za delo med tednom (kaplane, mežnarje, organiste itd.). Ker Žerjav ni duhovnik, mora pa „nerodni ploh“ (narodni blok) šteti denarce. Kako naredijo? Poslušajte: Orjuncer trgovec Vidmar je dobil pri Brodarju delavca, katerega bi niti ne pogledal, če bi se ne bližale volitve. Sedaj pa je delavec tudi „po-

Štajersko sedma Ljubljana druga Kranjsko peta skrinjica.

sestnik“, dobil bo kroglico in četudi so gumijaste bodo Žerjavci v Pašičeve radikale le potokle. Zato pa je bil Vidmar z delavcem P. zelo zelo prijazen. Plačal mu je tričetrt litra vina, kupil mu cigaret, pod mizo mu je na skrivaj stisnil enega „Kovača“ v roko in ga nagovarjal, da mora voliti narodni blok in dr. Žerjava. Obljubljal mu je tudi šunke, klobas in vsega dobrega, če bo volil Žerjava. — Delavec je seveda vse, kar mu je ponujal Vidmar, vzel, njegovim obljubam kimal, volil bo pa po svoje, čisto gotovo pa je, da Žerjavov narodni blok ne bo štel njegove kroglice med svoje.

16. januarja se je pred skladiščem tekstilne tovarne ponesrečil delavec Jakob Blažič, oženjen z večimi otroci. Pritianile so ga brale in onesveščene se je zgrudil. Pazniki so pa kričali nanj, češ, da je pijan. Šele na intervencijo njegovega sina so ga odnesli, zdravnik je odredil, da so ga odpeljali v bolnico v Ljubljano, kjer je po nekaj dnevih umrl. Delavci in delavke, tudi vam se lahko pripeti, da vas zadene nesreča. Če nočete, da bi tudi vas pazniki smatrali za pijane, mesto da vam pomagajo, organizirajte se vsi v strokovno organizacijo, pri volitvah obratnih zaupnikov glejte, da bodo izvolili energične zastopnike in ne kake petoliznike, nezavedneže.

Križe.

Volilni shod DKRB, ki se je vršil 25. januarja, je pokazal, da zmaga med revnimi kmeti zavest, da je edino v zvezi delavcev in kmetov mogoča rešitev vseh perečih vprašanj, ki danes tlačijo vse izkoriščane. Ne v Pašič-Žerjavovem bloku korupcionistov, orjunašev in velekapitalistov, tudi v hinavski koroščevi stranki

bogatašev in izkoriščevalcev ni mesta za delavce in kmete, nego revni zatirani in izkoriščani delavci in kmetje spadajo v eno zvezo, kakor so že zvezani demokratski in klerikalni industriji in industrijski zvezi, trgovskih in obrtniških zbornicah itd. Samoodlobo narodov hočemo ne samo na papirju in v govornicah, ampak v dejanjih. Ker nas niti Žerjavci niti Korošec niti nihče drugi 1918 niso vprašali, kako državo hočemo, jim povemo danes: da centralistične monarhije SHS nočemo, da nam je Koroščeva avtonomija premalo, da nam je tudi Radič-Prepeluhova kapitalistična republika premalo, temveč da hočemo delavsko-kmečko vlado in samostojno delavsko-kmečko republiko Slovenije in zato bomo volili 5. skrinjico s. Makuca.

Narodna socialistična Rupunik in Selan sta v imenu Davidovičevega „sporazuma“ govorila proti republiki, zakar sta od kapitalista Davidoviča prav gotovo ravno tako podkupljena kakor očitata dr. Korun, ki je tudi proti republiki in za centralizem za Žerjava. Monarhistične govornice so ostale brez uspeha, vse kapitalistične stranke so se razkrinkale in kmetje iz Križe in okolice bodo glasovali 8. februarja za Delavsko-kmečki republikanski blok s. Makuca in za delavsko-kmečko republiko bodo delali tudi po volitvah, dokler ne zginejo vse kapitalistične vlade in dokler ne bo na oblasti delavsko-kmečka vlada.

Tržič.

V nedeljo 25. januarja smo imeli volilni shod DKRB. Žandarji so obvestili glavarstvo v Kranju, ki je poslalo svojega zastopnika, kar pri drugih strankah ne dela. Na shodu navzoči so z odobravanjem sledili govoru s. Hlebeca, ki je dokazal, da je izhod izpod današnjega PPŽ režima mogoč le tedaj, kadar se bodo delavci in kmetje obrnili od kapitalističnih strank in šli v boj za delavsko-kmečko vlado in za samostojno delavsko-kmečko republiko Slovenijo. Roka, ki še ni sprevidel, da je dr. Korun z Žerjavom v ozkih zvezah, je poskušal zagovarjati korunove socialiste, pa je dobil odgovor, kakršnega je zaslužiti: „Enoten nastop pri volitvah so prepredili korunovci, ker so se izjavili za centralizem proti samostojni Sloveniji, za sedanjo obliko države in proti republiki. Če je „delavsko-kmečka republika Slovenija“ parola III. internacionale, nas zaenkrat ne zanima, sprejemamo jo pa za svojo, ker je v korist delavcev in kmetov v Sloveniji in zato bomo vsi volili 5. skrinjico s. Makuca.“

Iz Belokrajine.

V splošnem gledano se delavcem in kmetom Belokrajine odpirajo oči; v širokih množicah se vzbuja razredna zavest. Množice se ne dajo več lahkoverno premetiti po meščanskih strankah, kljub temu, da gospoda na debelo širi „Domovino“, „Jutro“, „Slovenca“, alkohol. Množice pozdravljajo z iskrenim navdušenjem napredovanje delavsko-kmečke Rusije in v njih je vedno močnejše koprnjenje, da se osvobodijo. V vsakem kraju je gotovo kdo, ki je že bil v Ameriki, v Rusiji in ki odpira ljudem oči. V nekaterih krajih obstoje veleposestve, ki imajo vso dobro zemljo in gozdove, dočim revni kmetje propadajo na malem kosu svoje nerodovitne zemlje. Klerikalci, minister Zupanič (ki je doma v Belokrajini), Prepeluhovi — vsa ta gospoda je doslej izigravala agrarno reformo in jo še hoče izigravati. To množice spoznavajo in obračajo tem strankam hrbet. Tudi v Murnu, ki agitira za novomeško republiko, so spoznali ljudje političnega goljufa, ki hoče dobiti kmete na svojo stran z vinom in žganjem, dočim jih na drugi strani pri lesnih in drugih kupcijah judovsko odira. Fantje v Semiču so ga namazali s šmirom in mu tako nazorno pokazali, da se ne bodo dali zapejlati Murnovskim limanicem.

Množice vidijo, da jih vodi iz današnjega neznanega položaja v svobodo edino-le „Delavsko-kmečki republikanski blok.“ To so pokazali tudi volilni shodi, ki so se vršili 31. januarja, 1. in 2. februarja v Semiču, Gradcu, Vinici, Črnomlju, Dragatušu, v Petrovi vasi in drugod. Vsi shodi so bili izredno dobro obiskani in zborovalci so sklenili, da bodo privedli na pravo pot še one, ki niso slišali besed s. Makuca. Belokrajina je za delavsko-kmečko republikansko zvezo in to bo dokazala tudi 8. februarja.

Izdajatelj in lastnik: Konzorcij v Ljubljani.
Tiskarna Josip Pavliček, Kočevje.
Odgovorni urednik Josip Pezdur, sedla.